

TDK 2022 témahirdetés

Wettstein Domonkos / BME Urbanisztika Tanszék
<http://www.urbanisztika.bme.hu/wettstein-domonkos/>
<http://www.balatoniepitestet.hu/>

Tudományos / Művészetelméleti

Tájértelmezések: Balaton régió / a rekreációs célú építészeti örökség feltérképezése

A Balaton-part átalakulása, a szuburbanizáció dinamikája és az építészeti örökség eróziója ma egyre aktuálisabb kérdéseket vet fel. A táj átalakulása nem csak az összképben, de az építészeti részletekben is plasztikusan tükröződik. A szezonális életformát egyre inkább felváltja a négy évszakos használat, ami az építészeti formák átalakulását, a sajátos Balaton-parti nyaraló karakter eltűnését eredményezi. A tópart építészeti karakterét nagyban meghatározza a huszadik századi modern örökség. A korszak emlékei azonban vagy pusztulásra ítéltettek vagy az új életformákhoz igazodva átfogó rehabilitáción esnek át, amelyek az eredeti építészeti formák eltűnését eredményezik.

A kortárs építkezések minőségi problémái, a települések és a helyi civil közösségek aktív értékmentő tevékenysége mellett a huszadik századi modern örökség átalakulása is folyamatos vitákat generál. A problémák eltérő léptékszinteket érintenek és a táj átalakulását látva egyre nehezebb értelmezni rész és egész viszonyát. Fontos tehát feltérképezni az üdülőtáj átalakulásának építészeti rétegeit.

A vizsgálat különböző léptékszinteken valósulhat meg. A feltérképezés történhet regionális szinten a táji folyamatok átfogó vizsgálatával, fókuszálhat egy-egy településre vagy településtípusra vagy az építészeti léptékre egy-egy funkció vagy épülettípus átfogó elemzésére. Az építészeti kérdések mögött mindig jelen van a közösségi dimenzió is, ami a lehetővé teszi a témakör multidiszciplináris háttérének felvázolását is más tudományágak eredményeinek megismerésével. (történettudományok, társadalomtudományok, szociológia stb.)

A kutatáshoz kapcsolódóan az alábbi témakörök dolgozhatóak ki:

- a modern örökségvédelem vizsgálata: az üdülőtérület karakteres funkcióinak vizsgálata és jelenkori átalakulása (pl. szállások, strandok)
- nyaralók és weekend-házak építészeti megoldásai egy-egy korszakot vagy településtípust vizsgálva
- nyaralótelepek építészeti és urbanisztikai jellemzőinek vizsgálata
- a kortárs építészet regionális jellemzőinek, lehetőségeinek kritikai vizsgálata
- a táji léptékű folyamatok (szuburbanizáció) feltérképezése és elemzése